

Huvudman

Sigtuna kommun
sigtuna.kommun@sigtuna.se

Beslut

Datum 2026-02-20
Dnr SI 2025:10050
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av Ekillaskolan i Sigtuna kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sigtuna kommun att senast den **20 maj 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd och frånvaro. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sigtuna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sigtuna kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att rektorn, eller den rektorn har delegerat uppgiften till, skyndsamt inleder en utredning om en elevs behov av särskilt stöd för varje anmälan om särskilt stöd som görs. Rektorn ska under perioden 20 februari till den 12 maj 2026 dokumentera hur många anmälningar om särskilt stöd som har kommit in samt ange vilket datum en utredning om särskilt stöd har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Frånvaro

1. Se till att rektorn, när en utredning av en elevs frånvaro inletts, snarast anmäler frånvaron till huvudmannen. Dokumentation på vilket sätt detta har skett ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser garanterad undervisningstid.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:10050) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 inlett en tillsyn av Ekillaskolan i Sigtuna kommun. Utbildningen vid skolan omfattar grundskola årskurs 7-9. Höstterminen 2025 hade skolan 378 elever.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ekillaskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, skolans arbete med frånvaro och garanterad undervisningstid.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 8 december och 11 december 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram och frånvaroutredningar. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att om en elev riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas sätter skolan in extra anpassningar,

exempelvis enskilda instruktioner, förkortade uppgifter, anpassat material och hjälp med att starta upp arbetet.

Om en lärare, trots att extra anpassningar har vidtagits, fortsatt bedömer att eleven inte kommer att uppfylla betygskriterierna anmäler läraren elevens behov av särskilt stöd. I intervjuer med lärare och rektorn uppger de att lärare kan anmäla en elevs behov av särskilt stöd via skolans system där anmälan går till rektorn, biträdande rektor och specialpedagog. I intervjuer med lärare och rektorn uppges att en anmälan om särskilt stöd även kan göras muntligt på verksamhetslagsmötet som inträffar en gång per vecka. En biträdande rektor är med på varje verksamhetslagsmöte. Rektorn uppger att det görs en bedömning på verksamhetslagsmötet om anmälan ska tas vidare till elevhälsan eller inte. Rektorn uppger vidare att biträdande rektor återkopplar på verksamhetslagsmötet vad som tas vidare och inte, på så sätt får läraren veta när det blir en anmälan om särskilt stöd.

Enligt elevhälsan genomförs efter verksamhetslagsmötet ett förmöte där biträdande rektor och specialpedagogen deltar där den biträdande rektorn tar upp vissa ärenden från verksamhetslagsmötet. Elevhälsan uppger att det blir en sortering av anmälningar om särskilt stöd från verksamhetslagsmötet, till förmötet och slutligen till elevhälsan. Rektorn har i intervju bekräftat att det går till på det sättet.

Rektorn uppger att det startas en utredning om särskilt stöd för varje anmälan om särskilt stöd som tas emot av elevhälsan. I intervju med lärare anger lärarna att det finns elever som har anmälts för behov av särskilt stöd men där utredning om särskilt stöd inte har startat för att det har bedömts att det inte behövs en sådan utredning. Rektorn uppger i intervju att det kan stämma att det har gått till på det sättet eftersom de ibland behöver veta mer.

Huvudmannen uppger i sitt yttrande över tjänsteanteckningen att underlaget från lärare ibland är för svagt varför elevhälsan kan behöva ge tillbaka anmälan till pedagog eller verksamhetslaget för att förtydliga vilka processer som har föregåtts den skriftliga anmälan. Vidare skriver huvudmannen att det är en pågående arbetsprocess när läraren lyfter upp sin oro i verksamhetslaget och att de bland annat samtalar kring vad som är gjort och vilka eventuella extra anpassningar som är gjorda utifrån elevens behov. Huvudmannen uppger att när detta har gjorts för eleven startas alltid en utredning om särskilt stöd vid fortsatt behov.

Rektorn uppger att det är undervisande lärare och specialpedagogen som skriver utredningen om särskilt stöd. Efter att utredning om särskilt stöd är genomförd fattas beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Vårdnadshavare och elev får ta del av åtgärdsprogrammet med överklagandehänvisning. Rektorn uppger i intervju att om en utredning om särskilt stöd visar att eleven inte har behov

av särskilt stöd fattar rektorn beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram som elev och vårdnadshavare får ta del av.

Rektorn uppger i intervju att de under våren 2025 identifierade brister i verksamheten när det gäller skolans arbete med särskilt stöd. Det fanns elever på skolan som hade särskilt stöd men som inte hade åtgärdsprogram, och det fanns åtgärdsprogram på skolan som inte följdes. Rektorn uppger att skolan därför har tagit ett omtag. I intervju med specialpedagogen uppges att specialpedagogen har rensat och tagit bort gamla, öppna och pågående utredningar om särskilt stöd. Detta bekräftas av rektorn som uppger att det rör sig om en handfull elever vars utredning om särskilt stöd har tagits bort utan att skolan har fattat beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Rektorn uppger dock att ingen elev har nekats stöd när det finns stödbehov.

Huvudmannen uppger i sitt yttrande över tjänsteanteckningen att från och med vårterminen 2026 finns en skriftlig rutin om att fatta beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram med i elevhälsoprocessen.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår även när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för detta. I åtgärdsprogrammen framgår information om när beslutet har fattats, datum för delgivning och hur vårdnadshavare och elev ska gå till väga om de vill överklaga beslutet.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn.

Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §,
- eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Inledningsvis konstaterar Skolinspektionen att det inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarna krav när det gäller extra anpassningar och att elevers behov av särskilt stöd anmäls.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i verksamheten när det gäller skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår att anmälningar om särskilt stöd inte alltid leder till en utredning om särskilt stöd. Det framgår att skolan gör en bedömning av de anmälningar om särskilt stöd som kommer in, dels vid verksamhetslagsmötet, dels på förmötet och beslutar om det finns ett behov av en utredning om särskilt stöd eller inte. Detta är en brist. Skollagens reglering ger inte utrymme för att rektorn, eller den rektorn har delegerat uppgiften till, gör en individuell bedömning av om en utredning om särskilt

stöd ska startas eller inte efter att en anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd har inkommit. Det huvudmannen har angett i sitt yttrande föranleder ingen annan bedömning.

Av utredningen framgår även att skolan tidigare har avslutat pågående utredningar om särskilt stöd utan att det har fattats beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. En utredning om särskilt stöd ska resultera i ett beslut om att utarbeta ett åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Av utredningen i ärendet framgår dock att rektorn fattar beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram om en utredning visar att eleven inte är i behov av sådant stöd, samt att huvudmannen från vårterminen 2026 infört en skriftlig rutin om att fatta beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer därför att det inte framkommit annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav när det gäller att fatta beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare, representanter från elevhälsan och rektor uppger i intervjuer att lärare tar närvaro på lektionerna. Om en elev är frånvarande meddelas elevens vårdnadshavare samma dag om elevens frånvaro.

Lärare, elevhälsan och rektorn uppger att skolans kurator sammanställer elevernas frånvaro varje månad. Om en elev har 15 procents frånvaro tar kuratorn kontakt med verksamhetslaget och stämmer av om elevens mentor har varit i kontakt med elevens vårdnadshavare om orsaken till frånvaro. Elevens mentor genomför en förenklad kartläggning om eleven har 20 procent frånvaro. Lärare, elevhälsan och rektor uppger i intervju att frånvaroutredningen inleds med en förenklad kartläggning.

Om frånvaron inte förbättras efter den förenklade kartläggningen genomförs en fördjupad kartläggning. Eleven och elevens vårdnadshavare är delaktiga i utredningen. Av intervjuer med lärare framgår att frånvaroutredningen utreder orsakerna till frånvaron och utmynnar i åtgärder för att komma till rätta med frånvaron.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit emot en lista med elever som haft 20 procent eller högre frånvaro höstterminen 2025 och vårterminen 2025. Av listan framgår att 1 av 65 elever vars frånvaroutredning har startat är anmälda till huvudmannen. Lärare och elevhälsan uppger det att de inte vet om huvudmannen får information om när en utredning om en elevs frånvaro har inletts. Elevhälsan uppger att skolan har gjort skolpliktsbevakning för en elev på skolan. I övrigt vet elevhälsan inte om skolan har någon annan typ av kontakt med huvudmannen när de har

startat en frånvaroutredning för en elev. Rektorn uppger i intervju att de gör skolpliktsbevakning när eleverna inte närvarar alls, men att huvudmannen inte får information om när de startar en förenklad kartläggning.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit emot skolans rutin för ökad skolfrånvaro och rutin och analys för närvaroarbeta. I rutinen för ökad skolfrånvaro anges bland annat att skolpliktsbevakning alltid ska göras digitalt, av rektorn, via länk på huvudmannens hemsida. I rutinen för närvaroarbeta står bland annat att skolpliktsbevakning är en insats vid frånvaro på 20 procent.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att elevens vårdnadshavare informeras samma dag om eleven har varit frånvarande utan giltigt skäl. Vid upprepad eller längre frånvaro tas kontakt med elevens vårdnadshavare och mentorn gör en förenklad kartläggning av elevens frånvaro. Om närvaron inte förbättras efter detta genomförs en fördjupad kartläggning. Av de utredningar som Skolinspektionen har tagit del av framgår orsaker till frånvaro och vilka åtgärder skolan ska vidta för att komma till rätta med elevens frånvaro. Skolinspektionen bedömer således att det av ovan redovisade omständigheter inte framkommer att Sigtuna kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller information till vårdnadshavare om frånvaro och utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolans arbete med frånvaro när det gäller att snarast anmäla frånvaron till huvudmannen när en utredning om en elevs frånvaro inleds. Av utredningen framgår det att det finns elever på skolan där en utredning om en elevs frånvaro har startat, men där elevens frånvaro inte är anmäld till huvudmannen. Av skollagen framgår att när en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmälts till huvudmannen. Att detta inte har skett är en brist. Att skolan har rutiner för hur en skolpliktsbevakning ska genomföras föranleder ingen annan bedömning då rutinen inte efterlevs.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sigtuna kommuns verksamhet vid Ekillaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd och frånvaro. Det finns därför skäl att förelägga Sigstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens beslutade timplan för skolan som gäller från och med höstterminen 2024. Av timplanen framgår fördelningen av undervisningstiden för respektive ämne och årskurs. Rektorn uppger i intervju att rektorn har säkerhetsställt att huvudmannens beslutade timplan stämmer överens med skolans scheman. Av skolans timplan framgår att antalet timmar för respektive ämne motsvarar det minsta antalet timmar som eleverna ska få enligt timplanen för grundskolan. Skolinspektionens beräkning av elevernas schema överensstämmer med den av huvudmannens beslutade timplanen, vilket uppfyller kraven för timplanen för grundskolan.

Elever, lärare och rektorn uppger i intervjuer att det sällan är inställda lektioner på skolan samt att skolan vid de tillfällen lärare är frånvarande försöker sätta in en vikarie.

Elever, lärare och rektorn uppger vidare att eleverna har extra studietid två timmar i veckan.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. (10 kap. 5 § skollagen)

Elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §. (10 kap. 5a § skollagen)

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 (9 kap. 3 § skolförordningen [2011:185]).

Huvudmannen beslutar efter förslag från rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (9 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Sigtuna kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller elevernas garanterade undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Nicole Gazett

Beslutsfattare
Signerat av: Nicole Gazett

X Ida Domeij

Föredragande
Signerat av: Ida Domeij

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Anna Thörne medverkat.